

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“
NR. IX-2206 2,3, 4, 5, 11, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103¹, 104, 105², 105³,
105⁴, 106¹, 108, 113, 114, 115, 115¹, 118, 123, 125, 140⁸, 140¹⁸, 140¹⁹, 140²¹, 140²⁸ STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO IR 140¹⁶ STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS
PAGALBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1591 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTŲ
(TAP-23-573(2), 23-574(2), 23-575(2); TAIS NR. 23-138(5), 23-139(5), 23-140(5))**

2023-05-24 Nr. NV-1201

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų neturime, tačiau siūlome *Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2,3, 4, 5, 11, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103¹, 104, 105², 105³, 105⁴, 106¹, 108, 113, 114, 115, 115¹, 118, 123, 125, 140⁸, 140¹⁸, 140¹⁹, 140²¹, 140²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 140¹⁶ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą* tikslinti pagal toliau teikiamus pasiūlymus.

1. Vertinant sistemiškai, Projekto 3 straipsniu keičiamo 4 straipsnio 5 ir 8 dalyse įvardijama keletas valstybės institucijų teikiamų išvadų (trys): išvada, kad užsienietis 1) nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai ar visuomenei, 2) nekelia grėsmės valstybės saugumui ir 3) nekelia grėsmės visuomenei. Atsižvelgiant į tai siūlome tikslinti 4 straipsnio 5 dalį, pagal kurią tik viena iš tokių išvadų, t.y. išvada, kad „užsienietis kelia grėsmę valstybės saugumui ir viešajai tvarkai ar visuomenei“, turi būti motyvuota. Kadangi visos šios išvados turi būti motyvuotos (kaip panašiu atveju nurodoma ir šio straipsnio 8 dalyje), siūlome šį sakinį formuluoti apibendrintai („teikiamos išvados turi būti motyvuotos“ arba („teikiamos išvados, kad užsienietis kelia grėsmę valstybės saugumui ir (ar), viešajai tvarkai ar visuomenei turi būti motyvuotos“).

2. Turi būti sukonkretinta Projekto 7 straipsniu keičiamos Įstatymo 32 straipsnio 8 dalies formuluotė „ir kitų šiame Įstatyme nustatytų procedūrinių veiksmų atlikimo tvarka“, kurią nustatys socialinės apsaugos ir darbo ministras, vidaus reikalų ministras ir sveikatos apsaugos ministras, nurodant su kuo tokia tvarka yra susijusi ar kam skirta, nes apskritai tokių Įstatyme nustatytų

„procedūrinių veiksmų“ yra daugybė (pvz., prieš tai minėtas išvadų dėl nekeliamos grėsmės pateikimas ir pan. ir t.t.) ir tikrai ne visas jiems skirtas tvarkas turėtų nustatyti minėtieji ministrai.

Taip pat šią nuostatą reikėtų suderinti su Projekto 13 straipsniu, kuriuo keičiamo Įstatymo 79 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Nelydimas nepilnametis prieglobsčio prašytojas *socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, suderinta su vidaus reikalų ministru*, apgyvendinamas <...>“.

3. Siūlome įsivertinti, kaip turės būti formuluojamas Projekto 11 straipsniu keičiamoje Įstatymo 67 straipsnio 6 dalyje nurodytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamo tvarkos aprašo pavadinimas (*Tvarką, reglamentuojančią nustatymą, ar prieglobsčio prašytojas yra pažeidžiamas asmuo*), prireikus tikslinti šioje dalyje pateiktą formulotę (gal būt vartojant išsireiškimą pažeidžiamumo nustatymo / įvertinimo tvarką; iki šiol tai nebuvo aktualu, nes šie klausimai buvo reglamentuojami bendrame Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos apraše).

4. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos teisės aktuose kontaktiniai duomenys nurodomi kaip „adresas ir (arba) el. pašto adresas, telefono numeris“, Įstatyme jie įvardijami kaip „gyvenamoji vieta arba kiti kontaktiniai duomenys“, siūlome Projekto 12 straipsniu įvedamame 71 straipsnio 4 dalies 8 punkte formuluoti kuo konkretesnę prieglobsčio prašytojo pareigą, t.y. nurodyti, apie kokius pasikeitusius kontaktinius duomenis jis turi nedelsiant pranešti Migracijos departamentui.

5. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Projektu siūlomus pakeitimus prieglobsčio prašytojai, kuriems skirta alternatyvi sulaikymui priemonė, yra apgyvendinami laikino apgyvendinimo vietose, be to, atvejai, kai prieglobsčio prašytojui gali būti leista Migracijos departamento sprendimu apsigyventi kitoje vietoje (savo pasirinktoje ar pritaikytoje pažeidžiamiesiems asmenims), nurodyti 79 straipsnio 2 ir 5 dalyse, siūlome tikslinti Projekto 13 straipsniu keičiamo 79 straipsnio 1 dalį ir ją formuluoti taip: „1. Prieglobsčio prašytojai, išskyrus šio straipsnio 2 ir 5 dalyje nurodytus atvejus ir prieglobsčio prašytojus, kurie yra sulaikyti, apgyvendinami laikino apgyvendinimo vietose.“

6. Siūlome įsivertinti, ar nereikėtų papildomai tikslinti Projekto 24 straipsniu keičiamą Įstatymo 105⁴ straipsnio 1 dalį ir joje rašyti „<...> kortelės *jo vaikui* išdavimo“.

7. Projekto 28 straipsniu keičiamo Įstatymo 114 straipsnio 7 dalyje siūlome rašyti „<...> galima, tik jeigu <...>“.

8. Projekto 31 straipsniu keičiamo Įstatymo 118 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje reikėtų tikslinti skyrybą (žr. 140²¹ straipsnio 1 dalį).

9. Siūlome tikslinti Projekto 42 straipsnio 1 dalyje numatytą atskirų įstatymo struktūrinių dalių įsigaliojimo terminą. Šio straipsnio 1 dalyje reikėtų nurodyti „išskyrus <...> ir šio straipsnio 2, 3 ir 7 dalis”: 2 dalis turi įsigalioti iki 2023 m. liepos 3 d. (turi būti siejama su Įstatymo paskelbimu), o ne nuo 2024 m. liepos 1 d.; atitinkamai 7 dalis, kuri siejasi su Įstatymo straipsniais, skirtais

leidimo gyventi šalyje kortelei ir leidimo nuolat gyventi šalyje kortelei, turi įsigalioti kartu su šiais straipsniais, t.y. ne 2024 m. liepos 1 d., o siejant su įstatymo paskelbimu.

Taip pat siūlome įsivertinti, kaip tarpusavyje koreliuoja Projekto 41 straipsnyje nurodytas 2023 m. lapkričio 1 d. terminas, iki kurio Vyriausybė turi paskirti Priėmimą užtikrinančią įstaigą ir nustatyti užsieniečių laikino apgyvendinimo vietas, su Projekto 42 straipsnyje nustatytu 2024 m. liepos 1 d. (2024 m. birželio 30 d.) terminu, kuriuo įsigalios atitinkamos Priėmimą užtikrinančiai įstaigai ir laikino apgyvendinimo vietoms skirtos Įstatymo nuostatos ir bus priimti visi reikiami Įstatymą įgyvendinantys Vyriausybės ir nurodytų ministrų teisės aktai.

10. Siūlome tikslinti Projekto 42 straipsnio 7 dalį. Seimas priimdamas įstatymus gali juo keisti kitus įstatymus, bet ne kitų valstybės institucijų ir įstaigų priimtus teisės aktus, taip pat reikėtų atsižvelgti į nusistovėjusią praktiką (žr. šiuo klausimu, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalį, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 27 dalį, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymo 26 straipsnio 4 dalį), todėl 42 straipsnio 7 dalyje turėtų būti rašoma „Kituose įstatymuose“.

Teisės grupės vadovas

Deividas Kriaučiūnas

Deividas Kriaučiūnas, tel. 852663711, +37065842473, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt